

Гуляева Светлана Николаевна

*Учитель начальных классов
Куокуйской средней общеобразовательной
школы Кобяйского улуса РС(Я)*

Темата: Н.А.Лугинов Таас Тумус айылҕата.

➤ **Суолтата:**

➤ Суруйааччы Н.А.Лугинов дириң ис хоһоонноох айымньылардаах. Кини айымньылары кыра саастаах оҕо ылынарыгар уустук. Онон оҕоҕо тийимтиэ гына суруйааччы Николай Лугинов суруйбут Таас Тумус айымньытыгар суруллубут сирин- уотун, айылҕа көстүүтүн слайданаан көрдөрөн билиһиннэри ордук табыгастаах дии саныбын.

Сыала: «Таас Тумус» айымньытыгар киирбит айылҕа көстүүтүн билиһиннэри.

Объект: Таас Тумус

Прелмет: Таас Тумус айылҕата.

Соруга:

- Н.А.Лугинов оҕо сааһын билиһиннэри
- Оҕоҕо Таас Тумус туһунан кэпсээһин

Сабаҕалааһын: Кыра саастаах оҕо истэн-көрөн, кэрэхсээн ааҕар, айар дьоҕура уһуктуо, сайдыа.

Суруйааччы Н.А.Лугинов – биир дойдулаахпыт.

- Н.А.Лугинов – биһиги биир дойдулаахпыт. Кэбээйи улууһун Тыайа нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Ийэтэ Екатерина Николаевна Полятинская Куокуйтан төрүттээх. Эйэҕэс майгылаах, асчыт, иистэнньэң. Аҕата Алексей Давыдович Лугинов Тыайа нэһилиэгиттэн төрүттээх. Аҕа дойду сэриитин кыттыылааҕа, өр сылларга колхозка бэрэсэдээтэллээбитэ. Кинилэр Тыайаттан көһөн кэлэн манна Куокуйга олохторуттара. Суруйааччы ырааҕы-киэңи толкуйдаан, төрөппүттэрин аатын үйэтитэн, кинилэр олохтор дьиэлэрин Куокуй олохтоохторугар бэлэхтээбитэ. Билигин ол дьиэ литературнай музей буолан турар. Манна улуус уонна олохтоох автордар олохторун-дьаһахтарын, оҕо саастарын айар үлэлэрин көрдөрөр матырыяаллар элбэхтэр.

- Таас Тумус биһиги эңэртэн ураты көстүүлээх: хайалара

➤Аппалара,

➤ Ото-мача ураты

Ол да иһин буолуо суруйааччы бу сири-уоту
айымньытыгар киллэрдэҕэ.

➤ Оттон тыаллаах кэмнэ айандыно Таас Тумуска тохтууллар.

Кыра саастаах оҕолорго ыарахан
тылларга үлэ ыытыллар:

Буут-16 кг

Саһарба- күн тахсарыгар – киирэригэр
саҕах үрдүгэр халлааңца кыыһан көстөр
сардаңалар.

Ньюур- туох эмэ хаптаччы көстөр иэнэ,
сирэйэ.

Уорбата-иэн өттө, көхсө.

Унаарыйар-киһи хараҕа ыларын тухары
бараммат биир көстүү.